Rok VIII. Nr. 78. Sosnowiec, niedziela 19 marca 1933 roku Cena numeru 10 groszy.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 2.— Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1a Telefon Redakcji 6-92, Administracji [illegible], Drukarni 4-94. [illegible]kowe [illegible]ice 304.247

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5.98; DĄBROWA, 3-go Maja [illegible], 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. [illegible], tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy okazali nam tyle serca i nieśli pomoc w czasie choroby i tym, którzy przyczynili się do uświetnienia pogrzebu Naszego Drogiego Męża, Ojca i Dziadziusia

ś. † p.

IGNACEGO MALINY

a w szczególności Dyrekcji w osobie JWP. Dyrektora Bonne, Dr. Falęckiemu, Dr. Wl. Odalskiemu, Zarządowi Związku Zawodowego Metalowców „Praca Polska", WP. Kolegom wszystkim przyjaciołom, którzy na swych barkach ponieśli na miejsce wiecznego spoczynku Drogie nam Zwłoki składamy z głębi zbolałych serc serdeczne Bóg Zapłać

ŻONA, DZIECI, WNUCZKI I RODZINA.

Senat gdański zakazał obchodu imienin marsz. Piłsudskiego.

GDAŃSK, 18. 3. (PAT.) Władze gdańskie wydały w ub. czwartek ogólny zakaz odbywania wszelkich zebrań o charakterze politycznym na terenie Gdańska, Sopot i Oruni. Jednocześnie senat zawiadomił komisarza generalnego Rzplitej, iż z powodu rzekomo politycznego charakteru obchodu uroczystości z okazji imienin marszałka Piłsudskiego, obchód ten odbyć się nie może. Nie zważając na argumenty, zbijające twierdzenie senatu co do politycznego charakteru uroczystości, które to argumenty sformułował w swojej odpowiedzi do senatu komisarz generalny Rzplitej, senat pismem w dniu dzisiejszym ostatecznie zawiadomił komisarza generalnego o swem odmownem stanowisku.

Tak zakaz odbywania zebrań, jak i główny argument wydania tego zakazu opiera się na rzekomo istniejącem wśród ludności gdańskiej podnieceniu z powodu wzmocnienia polskiej załogi na Westerplatte. Stwierdzić należy, że objektywnych danych co do istnienia wśród ludności gdańskiej wzburzenia z powodu sprawy Westerplatte niema. Istnieje, przeciwnie dalsza obawa przed ekscesami hitlerowskiemi. Podkreślić należy, że w dniu wydania zakazu zebrań odbyło się w hali sportowej wielkie zgromadzenie publiczne młodzieży hitlerowskiej, na którem uczestnicy raidu propagandowego pod hasłem „Danzig bleibt deutsch" wygłosili przemówienia o charakterze wybitnie politycznym. Zakaz senatu odbycia obchodu imienin marszałka Piłsudskiego wywołał wśród szerokich mas ludności polskiej w Gdańsku duże podniecenie i oburzenie. Postępowanie senatu świadczy jaskrawo o stosowaniu podwójnej miary do ludności polskiej i niemieckiej Gdańska, co jest sprzeczne z obowiązującemi Gdańsk zobowiązaniami traktatów. Świadczy ono ponadto o wyraźnem faworyzowaniu elementów wywrotowych, jakiemi są w Gdańsku hitlerowcy, oraz o specjalnym złośliwym stosunku senatu do obchodów o charakterze kulturalno - narodowym, jaką jest uroczystość imienin marszałka Piłsudskiego.

Doniosłe oświadczenie min. Hubickiego

RZĄD NIE DOPUŚCI DO OBNIŻKI PŁAC W GÓRNICTWIE.

WARSZAWA, 18. 3. (wł.) Dziś w południe przyjęta została przez ministra opieki społecznej p. Hubickiego delegacja wszystkich związków górniczych ze wszystkich zagłębi węglowych.

Delegacja prosiła p. ministra o interwencję w sprawie płac w górnictwie węglowem, protestując jednocześnie przeciwko zamierzonej przez przemysłowców obniżce płac o 15 procent.

Min. Hubicki złożył delegacji oficjalne oświadczenie, w którem stwierdził kategorycznie, że rząd do żadnej obniżki płac niedopuści i pod tym względem robotnicy mogą być spokojni.

Oświadczenie p. ministra, złożone w imieniu rządu, przyjęte zostało przez delegacje z zadowoleniem.

Hitler planuje pucz w Gdańsku.

REWELACJE DZIENNIKÓW ANGIELSKICH.

LONDYN, 18. 3. „Daily Telegraph" i „Daily Herald" donoszą z Berlina, że Hitler najwidoczniej planuje pucz w Gdańsku.

Ogłoszono wczoraj, piszą te dzienniki, że **udzielił on Foersterowi, przywódcy narodowych socjalistów w Gdańsku jaknajdalej idących pełnomocnictw, celem przeprowadzenia natychmiastowych zmian w senacie gdańskim dla stworzenia skonsolidowanego frontu, dążącego do przywrócenia Gdańska do Niemiec.**

Arsenały rewolucyjne wykryto w Jugosławji

PARYŻ, 18. 3. „Temps" donosi, że władze jugosłowiańskie wykryły na wybrzeżu dalmatyńskiem między Szybankiem i Zorą, oraz w Latonie, Tesnie i Marterze szereg składów broni, amunicji i maszyn piekielnych, przywiezionych do Jugosławji z zagranicy.

Dochodzenie wykazało, że istnieje cała organizacja, której przywódcy przebywają zagranicą, a której zadaniem jest sianie rewolucji, mającej na celu utworzenie z Chorwacji i Dalmacji państw niepodległościowych.

Bomba dynamitowa w gmachu banku.

WYBUCH POCZYNIŁ ZNACZNE SZKODY.

KRÓLEWIEC, 18. 3. (PAT). Jak donoszą z Leca (Lotzen) wydarzyła się tam wielka eksplozja w lokalu banku związkowego.

Dotychczasowe dochodzenia wykazały, że eksplozja powstała wskutek podłożenia *bomby dynamitowej pod drzwi uchodowe banku. Siła wybuchu tak była wielka, że podwójne drzwi uchodowe zaopatrzone w silne sztaby żelazne wrzucone zostały do głębi gmachu na odległość 20 metrów. Wszystkie drzwi i okna w lokalu zostały zupełnie strzaskane.— Ofiar w ludziach nie było, gdyż lokal banku był już zamknięty. Prasa nadmienia, że wybuch był aktem teroru, o który posądzane są elementy lewicowe.*

PRÓBY AWANTUR STUDEŃCKICH W LUBLINIE.

LUBLIN, 18. 3. (wł.) Młodzież obwiepolska usiłowała dziś wywołać awantury uliczne. Próby demonstracyj spotkały się zdecydowanem stanowiskiem policji, która kilkunastu studentów aresztowała odprowadzając ich do starostwa, gdzie sąd starościński skazał natychmiast awanturników od dwuch miesięcy do 1 tygodnia bezwzględnego aresztu.

ZJAZD PRACOWNIKÓW UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

WARSZAWA, 18. 3. (wł.) Jutro w stolicy odbędzie się zjazd pracowników instytucyj ubezpieczeń społecznych.

Na zjeździe rozpatrywane będą kwestje, związane ze zwiększeniem godzin pracy i skróceniem urlopów.

NOWY DOWÓDCA OK. PRZEMYŚL.

WARSZAWA, 18. 3. (wł.) Marszałek Piłsudski podpisał nominację na nowego dowódcą OK. Przemyśl, na miejsce zmarłego śp. gen. Zosika - Tessaro.

Nowym dowódcą okręgu korpusu został mianowany gen. brygady Janusz Głuchowski, dotychczasowy komendant centrum wyszkolenia w Warszawie.

PETARDA W LOKALU ZWIĄZKU STRZELECKIEGO.

STANISŁAWÓW, 18. 3. (PAT.) Dziś w nocy około godz. 1-szej na korytarzu lokalu zw. strzeleckiego wybuchła petarda, którą podłożono za skrzynią znajdującą się na korytarzu. Skutkiem wybuchu wyleciało kilka szyb z budynku. Słaba konstrukcja petardy pozwala przypuszczać, że podłożono ją w celach demonstracyjnych.

WIATR HALNY W TATRACH.

ZAKOPANE, 18. 3. (PAT.) Dziś w nocy przeszedł nad Tatrami i w Zakopanem niezwykle silny wiatr halny, który chwilami przybierał charakter huraganowy. Wiatr halny poczynił duże spustoszenia w drzewostanie leśnym. Również liczne uszkodzenia powstały w sieci telefonicznej i w przewodach elektrycznych.

MAC DONALD W RZYMIE.

GENUA, 18. 3. (PAT.) Dziś rano przybył premjer Mac Donald i minister spraw zagranicznych Simon powitany przez ministra lotnictwa Balbo i przedstawicieli władz. Przed południem goście angielscy na pokładzie hydroplanu, pilotowanego przez ministra Balbo oraz eskortowani przez eskadrę samolotów włoskich udali się do Rzymu.

ZWŁOKI CHŁOPCA W PRZEMSZY.

Wczoraj około godziny 6 popołudniu wydobyto z Przemszy w Mysłowicach zwłoki chłopca, liczącego około 6 lat.

Zwłoki te przypłynęły jak się zdaje z Zagłębia. Nazwiska chłopca nieustalono. Policja prowadzi dochodzenie.

Na miejscu zbrodni w Brzuchowicach

Niekorzystny obrót sprawy dla Gorgonowej.

BRZUCHOWICE, 18. 3. (wł.) Wrażenia wczorajszej wizji w willi Zaremby są nagół niekorzystne dla oskarżonej — przynajmniej wśród większości obecnych dało się zauważyć tego rodzaju nastawienie się. Dla ludzi, którzy przedewszystkiem interesują się rozprawą brzuchowicką, dla zapamiętania przedstawiamy parę wyników prób technicznych, które przypuszczać należy, będą miały decydujące znaczenie.

1) Pierwszy bieg od małej werandki do dużej trwać mógł 9 do 10 sek.

2) Bieg od drugiej werandy do basenu, następnie do jego lewego brzegu z zamaczaniem chusteczki, dalej do piwnicy, gdzie znajduje się piec, złożenia tej chusteczki pod piecem i udanie się zpowrotem do małej werandki 32.5 sek.

3) Od chwili, w której Staś zbudził się na skowyt psa, do chwili kiedy rozpoznał Gorgonową, upłynęło 59 sek.

4) Jeżeli chodzi o Zarembę, to jego zbudzenie się, włożenie spodni, pobiegnięcie do Lusi, zbicie szklanki i powrót do sypialni obliczono na 1 min. 30·5 sek.

W dniu dzisiejszym już około godziny 9 rano na miejsce do Brzuchowic wyjechał prok. Szypuła wraz z kom. p. p. nadkom. Frankiewiczem. Również wkrótce do Brzuchowic

PRZYWIEZIONO KARETKĄ WIEZIENNĄ GORGONOWĄ

i umieszczono ją tak, jak wczoraj w jej pokoiku. Około godz. 10 ej przybył przewodniczący dr. Jendl, a następnie za nim autobusem nadjechali sędziowie przysięgli.

Udaje się nam na chwileczkę

WTARGNĄĆ DO POKOJU GORGONOWEJ

za mec. Woźniakowskim. Gorgonowa siedzi, jak zawsze w ostatnich dniach, w czarnem futrze, w czarnym szaliku na głowie, zmęczona i zdenerwowana, ma głos wybitnie zachrypnięty, żali się — dali mi mokre łóżko w więzieniu. Wkrótce potem składa wizytę Gorgonowej jej drugi obr. dr. Axer.

Tymczasem prez. Jendl zarządza przed otwarciem rozprawy

NARADĘ TRYBUNAŁU.

Trybunał w całym swoim składzie zbiera się w jadalni Zaremby, przyczem wszyscy postronni muszą ją opuścić.

Widać przez szybę werandy, iż rozprawa jest dosyć burzliwa jak się okazuje, tematem jej jest sprawa kilku słów wypowiedzianych wczoraj przez jednego z sędziów przysięgłych. Mianowicie według informacyj dzienników, **sędzia przysięgły Palczewski,** miał się odezwać wczoraj w czasie wizji pod oknem Lusi w następujący sposób:

„NIECH SIĘ PANI PRZYZNA, bo później będzie już za późno".

Z tego właśnie powiedzenia sędziego przysięgłego powstaje dzisiaj kontrowersja między obroną i trybunałem. Obrona mianowicie ma

ZAŻĄDAĆ WYŁĄCZENIA SĘDZIEGO,

który te słowa wyrzekł. Jak się jednak dowiadujemy, to ów sędzia przysięgły bynajmniej nie w ten sposób się wyraził miał on jedynie rzec: **„Niech się pani broni, bo później będzie już za późno".**

Debata nad tem powiedzeniem sędziego przysięgłego trwała dłuższy czas, przyczem zdania są podzielone. Wkrótce znany będzie wynik tych debat.

Po uchwale trybunału rozpoczęła się w dalszym ciągu

WIZJA LOKALNA,

mianowicie badanie poszczególnych odległości, licząc krokami.

W przeciwieństwie do dnia wczorajszego, **nie stoi koło willi Zaremby** prawie **że nikt, kilka zaledwie osób interesuje się tem, co się wewnątrz dzieje. Jedynie kilkanaście osób stoi ztyłu przy furtce. Do wnętrza dopuszczeni są jedynie dziennikarze, którzy, aby nie krępować ruchów, muszą zejść na bok i obserwują próby.**

Jeżeli chodzi o dalszą rozprawę, to wkrótce rozpocznie się **w budynku posterunku P. P. w Brzuchowicach, odległego zresztą od willi o parę kilometrów.**

Jak się dowiadujemy,

ŚWIADEK CZAJKOWSKI,

który zgłosił się do przew. dra Jendla, otrzymał wezwanie do Krakowa na 20 bm.

W dniu dzisiejszym na rozprawie mają być przesłuchiwani jeszcze świadkowie **Staś Zaremba, inż. Zaremba, Tobiaszówna, Bekerówna.**

W pewnym momencie do willi Zaremby

PRZYBYWA SZWAGIERKA GORGONOWEJ

również jeden ze świadków w procesie.

Otaczają ją dziennikarze i chcą wyciągnąć od niej parę słów. Nie udaje się to jednak nikomu, gdyż nie chce ona wogóle rozmawiać.

Zagadnięty przez dziennikarzy **obr. mec. Woźniakowski: — Jak się pan mecenas zapatruje na wyniki wczorajszej wizji — odpowiedział:** Panowie widzą, **że jestem zawsze w dobrym humorze.**

KAZIMIERZ WIERZYŃSKI I IRENA KRZYWICKA O RICIE GORGONOWEJ.

Na wizję lokalną do Brzuchowic poza obszernym sztabem dziennikarskim przyjechało także kilku literatów, m. in. **Kazimierz Wierzyński, laureat konkursu olimpijskiego, znakomity poeta i nowelista i zdawna** interesująca się sprawą Gorgonowej **znakomita powieściopisarka i publicystka, Irena Krzywicka.**

Na zapytanie pewnego dziennikarza, co myśli o tej sprawie, rzekł Kazimierz Wierzyński:

„Są szatańskie wprost dowody przeciwko Ricie Gorgonowej. Sądzę jednak, że ona tego nie popełniła. Jest to sprawa bardzo zagadkowa".

Irena Krzywicka oświadczyła:

„Nie wypowiadam się o winie czy niewinności p. Gorgonowej. Uważam jednak, że rozprawa prowadzona jest w kierunku wybitnie przeciw oskarżonej, natomiast zbyt małą wagę przykłada się do momentów odciążających. Jeżeli są nawet poszlaki i to obciążające, to dowodów w tem wszystkiem doszukać się niepodobna. Tem bardziej tedy należałoby zachować jak najdalej idący objektywizm. Uważam, że lepiej jest jednego winnego puścić wolno, niż niewinnego skazać".

NOWY SENSACYJNY ŚWIADEK.

Jak donoszą ze Lwowa, zgłosił się do przewodniczącego trybunału krakowskiego jeszcze jeden świadek. **Jest to poprzednik ogrodnika Kamińskiego, Robert Skorupa, z Rzęsnej Polskiej pod Lwowem, który służył u architekta Zaremby w latach 1924 — 27.**

Świadek opowiedział nam, że zanim do Brzuchowic przyjechała Gorgonowa, w willi Zaremby **królowała jakaś pani Danuta, żona majora. Znęcała się ona nad dziećmi, katowała je i głodziła. Dopiero gdy przybyła do Brzuchowic Gorgonowa, dzieci dotychczas głodne i obszarpane zaczęły lepiej i porządniej wyglądać.**

Skorupa oświadczył dalej, że **Lusia nie wydawała mu się całkiem normalną. Świadek ten złożył również pewne zeznania nie przemawiające, jak powyższe na korzyść Gorgonowj.**

Poseł Gosiewski o noweli do ustawy o urlopach.

W związku z uchwaleniem w dn. 16 bm. na plenum sejmu noweli do ustawy o urlopach, chcąc zasięgnąć w tej sprawie bliższych informacyj, zwróciliśmy się do **Posła dr. Gosiewskiego,** który odpowiedział nam na szereg pytań.

— Co jest prawdy w tem, jak donosi prasa opozycyjna, że urlopy robotnicze na posiedzeniu sejmu w dn. 16 bm. zostały zniesione?

— Nic podobnego! Uchwalona nowela do ustawy o urlopach pozostawia długość urlopów rocznych w **dotychczasowej wysokości, jedynie tylko opłaty za te urlopy** zostały **zmniejszone o ilość dni świątecznych,** wypadających **w ciągu 8, względnie 15 dni urlopowych.**

Ustawa o urlopach, dotąd obowiązująca przewiduje urlop w Polsce 8 dni po roku pracy i 15 dni po 3 latach pracy. Jest to najwyższa norma, jaka istnieje w Europie. We wszystkich krajach europejskich przeciętna ilość dni urlopowych wynosi 6, a w niektórych tylko dochodzi ona do 12 dni, ale dopiero po 20 latach pracy, np. w Niemczech.

Pomimo to sejm stanął na stanowisku pozostawienia urlopów bez zmian.

— Podnoszono również, że urlopy mają być w drodze umów między pracownikami a pracodawcami skasowane.

— W myśl uchwały sejmu z dn. 16 bm. urlopy nie mogą być przedmiotem umów pracownika z pracodawcą, a są jedynie ustalone przez ustawę.

Sejm wychodzi z założenia, że nie można tej sprawy oddawać na niepewne w rezultatach wyniki walk pracodawcy z pracownikiem.

Jedyny tylko wypadek istnieje, co do ciągłości zawieszenia ustawy o urlopach wówczas, jeżeli zachodzi specjalna konieczność państwowa, której ocena leży w rękach ministra opieki społecznej, a nie pracodawcy.

To są zasadnicze podstawy noweli do ustawy o urlopach z tem, że ustawa ta wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1934 roku, do 1 stycznia zaś obowiązywać będzie nadal ustawa w dotychczasowem brzmieniu.

AUSTRJA PRZED OFENZYWĄ HITLERYZMU

Sytuacja wewnętrzna w Austrji stała się groźną, a zarazem paradoksalną. Rząd dr. Dolfussa wprowadził „małą dyktaturę" dla ratowania parlamentaryzmu przed ofenzywą zwolenników Hitlera na gruncie austrjackim. Opierając się na wiernej sobie sile zbrojnej policji, żandarmerji, wojska, rząd zamyka parlament przed posłami, chcąc w międzyczasie przeprowadzić szereg reform i ustaw w t. zw. wielkiej komisji parlamentarnej, która ma odgrywać rolą parlamentu — namiastki.

Od miesięcy już uprawiają wściekłą agitację hitlerowcy austrjackiego stempla za wprowadzeniem regimeu a la Rzesza niemiecka w Austrji. Sukcesy Hitlera w Niemczech uderzyły do głowy zwolennikom jego nad Dunajem; liczba zdeklarowanych hackenkreuzlerów w Wiedniu i w górnej oraz dolnej Austrji rośnie w szybkiem tempie. Cała prawie młodzież uniwersytecka z rektorami i ciałem profesorskiem na czele zgromadziła się pod znakiem swastyki. Zgnębione kryzysem mieszczaństwo szuka również ucieczki i ratunku w szerującym mocnemi hasłami obozie hitlerowskim i spodziewa się poprawy sytuacji w razie przyłączenia Austrji do Niemiec, czego domagają się gwałtownie hackenkreuzlerzy. Ba, więcej nawet, z obozu tego padło hasło obrania Hitlera kanclerzem związkowym Austrji!

W tej sytuacji, zagrożony od zewnątrz przez hitlerowców i ich bojówki, od wewnątrz, t. j. od strony parlamentu przez opozycję, żądającą zmiany polityki rządowej, dr. Dolfuss uciekł się do jedynego, znajdującego się w jego rękach środka ratunku — do dyktatury w miniaturze.

W parlamencie tymczasem zaszły przemiany, przesunięcia, których bezpośrednim powodem była afera ze szmuglem broni w Hirtenbergu, oraz zarządzenia dyrektora kolei związkowych, Seefelnera, które doprowadziły do generalnego dwugodzinnego strajku na wszystkich austrjackich linjach kolejowych. Strajk i następujące po nim zarządzenia represyjne rządu wobec kolejarzy popchnęły frakcje socjaldemokratyczną do wyrażenia rządowi Dolfussa votum nieufności.

W skutku awantur podczas głosowania nad wnioskiem socjaldemokratów podał się do dymisji prezes rady narodowej, dr. Renner, dr. Ramek, oraz Strassner, tak że parlament został bez prezydjum, bez głowy.

Co zrobi dalej rząd w tej sytuacji, jak wybrnie z impasu, który grozi komplikacjami nietylko wewnętrznemi, ale i z zagranicą — trudno przewidzieć. Na rozwój sytuacji obecnej wywierają wpływ nietylko stosunki wewnętrzne i partje krajowe, ale w niemniejszej mierze i dyplomacja państw zainteresowanych w takiem lub innem nastawieniu politycznem i społecznem Austrji.

E. R.

Kto wygrał na loterji?

Zł. 10.000 na n-ry: 8770 79756 122238. Zł. 5.000 nr. 40314.

Zł. 2.000 na n-ry: 32826 33159 42462+ 55208 61511 72426 77967 79010 91534 93025+ 95128+ 96314 102201 111716 125037 132485 132627 136045

Zł. 1.000 na n-ry: 723+ 12324 19540+ 29770 30733 35808 38061 38090 42309 47202 53229 53989 56360 61191 64112 65398 67419 73523 77511 77550 77878 80118+ 81090 85437 89625 93451 94820 95229 99363 98121 101350 103434 108415 114106 119351 126534 131571 134907 133545+ 136134 136368 139938 143223 145555

W dniu imienin marszałka Piłsudskiego.

Znaczenie marszałka Józefa Piłsudskiego w życiu Polski odrodzonej nie wyczerpuje się w Jego czynach historycznych.

Marszałek Piłsudski jest siłą nieprzerwalnie czynną, nieustannie promieniującą nowemi zasobami energji, jest źródłem coraz nowych poczynań i urzeczywistnień.

Jego wśród nas obecność odczuwamy, jako bezustanną presję na sumienia nasze, domagającą się odpowiedzi na ciągle nowe, choć zawsze to samo pytanie: — czy uczyniliśmy wszystko, co jest w naszej mocy, a więc jest obowiązkiem naszym, co jest potrzebne, niezbędne, konieczne dla państwa naszego, jego mocy i przyszłości. **Chwila dzisiejsza narzuca nam pytanie, czy społeczeństwo uczyniło wszystko, by dać pracę tym, którzy są dziś ofiarami największej klęski ludzkości — bezrobocia.**

Pytania te narzucają się nam ze szczególną siłą w dniu dzisiejszym, gdy cała Polska składa hołd imieninowy.

W czem wyrazić mamy swą dla Niego cześć, by życzenia nie były tylko pustym dźwiękiem, lotnym frazesem ani gestem konwencjonalnym? Co uczyniliśmy i czynić zamierzamy dziś właśnie, gdy na państwo nasze przyszły godziny ciężkie i trudne, gdy **setki tysiące rąk, które niedawno jeszcze pracowały tak chętnie i owocnie, dziś musiały opuścić się w przymusowem bezrobociu.**

Wiemy, że jedyną odpowiedzią na to pytanie musi być mocna wola nasza, mądra rozwaga i zrodzony z nich czyn twórczy.

Myśl i wola rządu oraz tych żywiołów społecznych i politycznych, które przy nim się skupiły, weszły zdecydowanie na drogę czynnego łamania skutków kryzysu światowego, jakie dają się odczuwać w Polsce.

Od obrony przeciwko skutkom tego kryzysu przechodzimy do natarcia, które musi doprowadzić do ożywienia naszego życia gospodarczego i do likwidacji bezrobocia.

Kulminacyjnym punktem tegorocznego obchodu imienin marszałka Józefa Piłsudskiego będzie rozpoczęcie budowy nowej linji kolejowej Warszawa—Radom. Zaprojektowano już cały szereg robót publicznych, podejmowanych przez rząd, które zatrudnią bezrobotnych.

Ale praca i wysiłki rządu wtedy tylko dadzą rezultaty należyte, gdy całe społeczeństwo wyjdzie z roli biernego obserwatora i stanie w zwartym szeregu do współdziałania i pracy.

Każda gromada i gmina wiejska, każdy sejmik powiatowy, każdy magistrat miejski muszą postawić sobie pytanie: jakie najpilniejsze i najbardziej żywotne potrzeby publiczne w zakresie jego działania wymagają zaspokojenia, jakie środki choćby najskromniejsze mogą być użyte, **by runeła wreszcie fatalna przegroda, która w Polsce oddziela dzisiaj setki tysięcy rąk chętnych do pracy od tej pracy.**

Kryzys gospodarczy jest rezultatem nietylko warunków objektywnych, **ale i czynników psychologicznych.**

W walce z jego natężeniem i skutkami, wiara w zwycięstwo jest już tego zwycięstwa zadatkiem.

Wiarę w zwycięstwo mamy, bo wiemy, że w dotychczasowym przebiegu kryzysu umieliśmy się uchronić od katastrofalnych jego skutków, że nasza praca ustawodawcza daje podstawy do dalszych poczynań w tym kierunku. Uchroniliśmy się od wstrząsów walutowych, zarządzenia rządu i praca ciał ustawodawczych zbliżają nas do momentu, gdy rolnictwo odczuje realną ulgę, gdy rolnik znowu stanie się nabywcą wytworów przemysłowych, których cena będzie obniżona.

Należy uczynić teraz nowy krok naprzód.

Należy przełamać opór czynników psychicznych, które wiążą i paraliżują naszą wolę do zwycięskiego czynu.

Dzień 19-go marca winien być dla całego społeczeństwa polskiego dniem ślubowania, że w walce z kryzysem wytężymy wszystkie możliwe siły duchowe.

Celem ambicji naszej niech będzie hasło: za rok w Polsce nie będzie bezrobocia!

Zgodna praca całego społeczeństwa polskiego nad urzeczywistnieniem tego hasła jest jedyną godną „wiązanką imieninową", którą Polska winna ofiarować marszałkowi Piłsudskiemu.

PIŁSUDSKI.

I zaraz te słowa cisną się na usta: Magdeburg — kajdany
noce w podziemiach — Sybir... A zawsze, zawsze znój i rany.

Tak, słowa ciężkie jak Jego własne, jak masa z karpackiej grani.
I czyn do pioruna! Czyn co słowa spalił w popiół! czyn bez granic!

Zmartwychpowstanie z grobu! Tłum męczenników do armat wprzągnięty!
ciśnięty w rowy! Gościniec z tajg Sybiru do Polski wycięty...

A słowo proste, z pięciu czarnych liter, biblijne szare imię,
słowo które się rozżarzyło. Które jest. I które nie minie.

Dziś jest jak w nowym domu przy ognisku: spokojnie i jasno
od blasków, które rozpalił nad nami i które już nie zgasną.

I zawsze, gdy się powie: niewola—Sybir — Polska — czyn nadludzki,
to w mózg się wparuje i jak sztandar zaszumi słowo: PIŁSUDSKI...

W. W.

9000 osób znajdzie prace

PRZY BUDOWIE PORTU HANDLOWEGO W MODRZEJOWIE I REGULACJI CZARNEJ PRZEMSZY

W czasie onegdajszego pobytu wiceministra komunikacji, inż. J. Gallota, uczestnicy komisji wraz z wiceministrem na czele, po konferencji, udali się **do Modrzejowa, gdzie zwiedzono lewy brzeg Przemszy, na którym — jak to już donosiliśmy — ma stanąć port handlowy,** służący do transportu węgla Przemszą—Wisłą do Krakowa i Zachowista.

Transporty rzeczne, po skanalizowaniu Przemszy, będą o wiele tańsze, co przyczyni się do obniżenia cen węgla wewnątrz kraju. Barki będą mogły pomieścić za każdym razem **po 300 tonn węgla.**

Roboty rzeczne prowadzić będzie dyrekcja robót wodnych w Krakowie na terenie woj. kieleckiego i śląskiego.

Komisja po zapoznaniu się na miejscu z planem sytuacyjnym postanowiła, iż roboty będą rozdzielone na poszczególne działy. W roku bieżącym przewiduje się skanalizowanie **Czarnej Przemszy na przestrzeni 4 i pół kilometra, kosztem 1300 tys. zł.**

23 bm. odbędzie się wizja lokalna, w której udział wezmą również właściciele gruntów położonych nad Przemszą.

Przy robotach tych znajdzie pracę 9000 osób.

Św. Józef -- patronem wiosny.

Postać świętego Józefa jest w kościele katolickim postacią wielką i pełną tajemnic wiary. Czci tego świętego opiekuna Chrystusa poświęcony jest miesiąc marzec, bedący okresem największych tajemnic natury i cudów.

W marcu rozpoczyna się wiosna, budzą się pierwsze źdźbła trawy, zakwitają pierwsze kwiaty, rozpalają się pierwsze cieplejsze promienie słońca. W miesiącu marcu zdała nadbiegłe wichry topią śnieg na stokach gór, rozkuwają strumienie i potoki z lodowych kajdan, puszczają w doliny wolne rzek fale. W miesiącu marcu ptaki zaczynają pocichu świergotać, pączki na gałęziach wzbierają, drogi poczynają osuszać się z błot, a na łąkach słońce przegląda się w małych jeziorkach z roztopionego śniegu powstałych. W miesiącu marcu niebo wisi nad ziemią przyjazne, a takie jasne jak klejnot turkusowy.

Marzec to narodziny wiosny, zwiastowanie nowego roku dla całej przyrody, początek szczęścia i wesela. zapowiedź urodzajów lub klęsk, miesiąc ten najhojniej darzy obietnicami i najmocniejszą wlewa otuchę w ludzkie serca. I właśnie z powodu tego swego charakteru został marzec poświęcony czci i pamięci św. Józefa.

Powołanie św. Józefa było tajemnicze, ukazanie się jego na świecie zwiastowało początek nowego zakonu, początek prawdziwej wiosny dla rodzaju ludzkiego.Św. Józef wybrany na Opiekuna Dziewicy Marji i Bożego Dzieciątka był jak marzec opiekunem i prorokiem maja, miesiąca, Marji, która spełniła to co postać zwiastuna obiecywała, tak jak maj spełnia przepowiednie marca. W marcu są też i dnie słotne, pochmurne, pełne śnieżnych zawiei. Ale tak samo i życie św. Józefa oprócz dni chwały i radości miało okresy trudne i mozolne, okresy trosk i doświadczeń życiowych.

O św. Józefie napisano już bardzo dużo; najmniej jednak poświęcono mu uwagi jako patronowi wiosny. I dlatego też te krótkie słowa miały na celu zaznajomienie czcicieli św. Opiekuna z jego mało znaną rolą zwiastuna promiennej wiosny w przyrodzie.

W podziemiach kopalni „Klimontów" cicho...

Strajkujący górnicy przerwali kontakt z powierzchnią.

Sytuacja na kopalni „Klimontów", gdzie w podziemiach 420 robotników rozpaczliwie walczy o utrzymanie swego warsztatu pracy, w dalszym ciągu się zaostrza i staje się naprawdę tragiczna.

Strajkujący robotnicy, którzy przez swych delegatów oświadczyli, że raczej śmierć poniosą w kopalni, niż zgodzą się na jej zatopienie, *od onegdaj od godz. 10 wiecz. nie dają o sobie żadnego znaku życia. Na dzwonki telefoniczne nie odpowiadają zupełnie i nie komunikują się z powierzchnią.*

Kilkakrotne próby, zmierzające do osiągnięcia z robotnikami porozumienia, nie doprowadziły do niczego. Zaniepokojeni o los kolegów pod ziemią robotnicy postanowili dostać się do kopalni. I tu natrafiono na trudności. *Winda została przez strajkujących robotników uwięziona.* Do kopalni można się było jedynie dostać pochylnią.

Wczoraj około godz. 9 rano windę uwolniono.

Natychmiast zjechało na dół 7 robotników, którzy nie powrócili na powierzchnię, zostali oni przez robotników zatrzymani.

Próby nawiązania łączności telefonicznej znów spełzły na niczem, robotnicy, znajdujący się pod ziemią na żadne alarmy z powierzchni nie odpowiadają.

Wczoraj przed południem do inspektoratu pracy w Sosnowcu zgłosiła się delegacja kobiet, żon, matek i córek, strajkujących robotników, prosząc o interwencję. Inspektor pracy oświadczył delegacji, że nie może interwenjować, gdyż według ustawy, strajk włoski jest niedozwoloną formą protestu robotników i dopóki robotnicy będą siedzieli pod ziemią, żadnych kroków w tym kierunku wszcząć nie może.

Delegacja udała się następnie do biura głównego zarządu sosnowieckiego towarzystwa, gdzie dyrekcja oświadczyła, że sprawa zatopienia kopalni jest już przesądzona i nie ma na to żadnej rady.

Dowiadujemy się, że wczoraj w nocy wśród kobiet, oblegających kopalnię, powstała panika. Z głębi kopalni dały się słyszeć sygnały alarmowe, które wzięto za sygnały katastrofy wydobywania się rzekomo gazów w głębi kopalni. *W krótkim jednak czasie stwierdzono, że obawy są bezpodstawne. Wybuch gazów na kopalni „Klimontów" jest mało prawdopodobny, gdyż należy ona do t. zw. kopalni „niegazowych".*

Na kopalni Mortimer panuje zupełny spokój. Rannej zmianie, która chciała zjechać do kopalni, zarząd kopalni nie pozwolił zjechać na dół.

Wśród rodzin przebywających pod ziemią górników szerzy się nędza.

Zarobki nie są wypłacane, oddawna nikt grosza nie widział, *spółdzielnia odmówiła kredytu. Dawno już zamknęły kredyt prywatne sklepiki.*

Uciekać się trzeba do upokorzeń, sprzedaży resztek dobytku, by jakoś dzień przeżyć z dziećmi i mężowi lub bratu posłać trochę strawy na dół.

Wymizerowane, znękane kobiety znoszą bohatersko swój twardy los i mężnie stawiają czoło nędzy, wyciągającej ku nim swe straszliwe szpony.

Hasłem dnia stać się winna pomoc materjalna dla tych ludzi...

Pismo nasze pośredniczyć będzie chętnie w składaniu ofiar na rzecz strajkujących górników i ich rodzin. *Komitet doraźnej pomocy strajkującym mieści się u Klimontowie przy ul. Miraszewskich 1. Tam należy kierować ofiary w naturze, pieniądze i t. p.*

W związku z tragiczną sytuacją strajkujących górników i ich rodzin. *centralny związek górników wydał odezwę, wzywającą wszystkich robotników w Zagłębiu do składania ofiar na rzecz walczących robotników.*

W Klimontowie odbyło się zebranie robotników w sprawie utworzenia komitetu niesienia doraźnej pomocy strajkującym górnikom i ich rodzinom.

Po wybraniu przewodniczącego i członków zarządu upoważniono następujące osoby do zbierania ofiar: *Romana Malika, Mieczysława Olesia, Jana Fabjana, Marjana Perzyńskiego, Mieczysława Krzciuka, Kazimierza Darmasa.*

Sekretarjat C. Z. G., gdzie przyjmowane są ofiary czynny będzie od 8 rano do 8 wieczorem.

Strajk w fabryce Klainów w Dąbrowie zakończony.

Dzięki staraniom i zdecydowanemu stanowisku **posła Konieczki** i sekretarza ZZZ. p. **Czekaja,** trwający od kilku dni strajk robotników w fabryce łańcuchów b-ci Klain w Dąbrowie na tle projektowanej obniżki płac, został w dniu wczorajszym zakończony, na warunkach pomyślnych dla robotników.

W inspektoracie pracy w Sosnowcu odbyła się wczoraj rano konferencja z udziałem **posła Konieczki, sekr. Czekaja** i właścicieli fabryki ,pod przewodnictwem inspektora pracy **inż. Federowicza.** Panowie Klainowie zredukowali obniżkę do 10, później do 8 proc. **Sekr. Czekaj** stanowczo oświadczył, że robotnicy na to nie pójdą. Ostatecznie, po długich targach zawarta została umowa na następujących warunkach:

Najniższą płacę określono na 2 zł. 50 gr. (przedtem była 1.35 zł.). robotnicy zarabiający od 2.50 do 3 zł. będą mieli obniżkę 3 proc., robotnicy zaś zarabiający ponad 3 zł. — 6 proc. Umowa podpisana została na okres 3 miesięcy, czyli dn 1 czerwca br. nastąpi rewizja umowy.

Po konferencji **sekr. Czekaj** wyjechał do Dąbrowy, gdzie zakomunikował robotnikom warunki, które zostały przyjęte.

W poniedziałek robotnicy powracają do pracy.

NOWY RADJOABONENT

powiększa wszechświatową rodzinę radjową

Może pana ogolić?..

PROSZĘ DO SUTERYNY.

W ostatnich czasach na terenie Sosnowca powstała znaczna liczba nielegalnych zakładów fryzjerskich, prowadzonych w suterynach, na poddaszach, strychach w warunkach wybitnie niehigjenicznych i szkodliwych dla zdrowia.

Z usług w zakładach tych, jak stwierdziła miejska kontrola sanitarna nierzadko korzystają osoby, którym nic nie można zarzucić pod względem zewnętrznej elegancji.

Nie we wszystkich wypadkach udało się ustalić stanowisko społeczne tych osób.

Na skutek wszczętej akcji przez magistrat, zlikwidowano 8 takich zakładów. Właścicielom zabrano wszystkie utensylja, a sprawy wraz z dowodami rzeczowemi przekazano władzom sądowym.

Wobec tego, że liczba nielegalnie prowadzonych zakładów jest jednak dość duża — magistrat, zastanawiając się nad przyczynami tego zjawiska uznał za wskazane zwrócić się do cechu właścicieli zakładów fryzjersko - perukarskich o obniżenie cennika na zabiegi wykonywane w zakładach legalnych, aby w ten sposób przeciwdziałać konieczności korzystania z zakładów nielegalnych.

Możliwość czynienia wydatków naogół uległa znacznemu ograniczeniu, natomiast, przynajmniej w śródmieściu, ceny za zabiegi u fryzjerów nie uległy zmianie.

Sprawa dostaw i kredytów dla rzemiosła.

Onegdaj odbyła się w sali recepcyjnej ministerjum przemysłu i handlu konferencja w sprawie kredytów dla rzemiosła i dostaw rządowych. W konferencji tej, której przewodniczył osobiście minister Zarzycki, wzięli udział przedstawiciele rady izb rzemieślniczych R. P., rady naczelnej rzemiosła polskiego, centralnego związku rzemieślników żyd. oraz przedstawiciele wszystkich izb rzemieślniczych. Z Kielc wzięli udział w konferencji prezydent izby rzemieślniczej p. Edward Balcer i dyrektor izby mgr. Grzegorz Axentowicz.

Obszerny referat o dostawach wygłosił poseł na sejm E. Idzikowski. zaś radca prawny rady izb rzemieślniczych mecenas Herszberg zreferował sprawę kredytów dla rzemiosła.

Po wygłoszonych referatach wywiązała się obszerna i żywa dyskusja, która w konsekwencji doprowadziła do ostatecznego uzgodnienia stanowiska ministerjum z przedstawicielami rzemiosła w tych dwu naczelnych zagadnieniach.

Zamykając konferencję minister Zarzycki wyraził zadowolenie z racji osobistego zetknięcia się z tak licznem przedstawicielstwem rzemiosła, jak również nadzieję spotkania się z temże przedstawicielstwem w sprawach obecnie aktualnych dla rzemiosła.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

Dziś w niedzielę o godz. 4-ej popoł. (punktualnie) **Azef,** sztuka w 10-ciu odsłonach. Ceny miejsc popularne od 49 gr. do 1.49 zł.

Akademja ku uczczeniu imienin marszałka Piłsudskiego, na którą złożą się przemówienia, popisy muzyczne i wokalne oraz sztuka w jednym akcie pt. „Szaleńcy" w wykonaniu zespołu teatru miejskiego rozpoczyna się dziś o godz. 8-ej wiecz Bilety sprzedaje kasa teatru.

Występy taneczne księcia Nimury oraz jego partnerki Lissan Kay, wywołały niebywały entuzjazm Warszawy i Krakowa, co odbiło się głośnem echem w prasie tych miast. Niezwykła ta para artystów wystąpi raz jeden na naszej scenie z niezwykle bogatym i egzotycznym programem w **poniedziałek dn. 20 bm** o godz. 8.15 wiecz. Ceny miejsc od 1.09 zł. do 6.80 zł. wraz z wszelkiemi dopłatami nabywać można w firmie **Wł.** Czechowski oraz w kasie teatru miejskiego.

KRONIKA

KALENDARZYK

Marzec 19 Niedziela

Dziś: Józefa Obl.
Jutro Wolframa B
Wschód słońca: 5.50
Zachód słońca: 18.54

RADJO

WARSZAWA.

Niedziela, 19 marca.

9.45. Reportaż z Rembertowa. 10.00. Program na dz. bież. 10.05. Nabożeństwo z Poznania. 11.57. Sygnał czasu. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Kom. PIM. 12.15. Tr. z Filh. Warsz. 14.20. Koncert. 14.40. Pogadanka konkursowa. 15.00. D. c. koncertu. 16.00. Program dla młodz. 16.25. Płyty. 16.45. Przemówienie p. Min. Ignacego Matuszewskiego. 17.00 Koncert solistów. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Fragmenty z II aktu „Wyzwolenia". 18.45. Wiad. bież. 18.50. Płyty. 19.00. Rozmaitości. 19.25. Muzyka lekka. 20.15. Tr. z urocz. przedst. 21.20. Wiad. sportowe. 21.30. Utwory fortep. 22.15. Muzyka tan. 22.55. Kom. meteor. 23.00. Muzyka tan.

WARSZAWA

Poniedziałek, 20 marca.

11.40. Codz. Przegląd Prasy Polsk. 11.50. Kom. meteor. 11.57. Sygnał czasu. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Płyty. 13.20. Kom. PIM. 15.10. Kom. Państw. Inst. Eksp. 15.15. Kom. gosp. 15.25. Przegląd komun. 15.35. Skrzynka poczt. 15.50. Płyty. 16.25. Francuski. 16.40 Odczyt. 17.00. Tr. z Krakowa. 17.35. Kom. Centr. Biura Hydr. 17.40. Arje i pieśni. 17.55. Program na dz. nast. 18.00 Odczyt dla maturz. 18.20. Wiad. bież. 18.25 Muzyka lekka. 19.00. Rozmaitości. 19.20 Skrzynka poczt. roln. 19.30. „Na widnokręgu". 19.45. Pras. Dz. Radj. 20.00. Tr. z Opery Lwowskiej. 23.15. Kom. meteor. 23.20. Muzyka tan.

KATOWICE.

Niedziela, 19 marca.

9.45. Reportaż z Rembertowa. 10.05. Naboż. z kościoła św. Barbary w Kr. Hucie. 11.57. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Tr. z Warsz. 14.40. Płyty. 15.00. Koncert z Warsz. 16.00. Tr. z Kat. św. Piotra i Pawła w Katowicach. 16.45. Tr. z Warsz. 17.55. Program na dz. nast. 18.00. Tr. z Krakowa. 19.00. Rozmaitości 19.10. Odczyt z okazji Imienin Marszałka. 19.25. Tr. z Warsz. 21.20. Wiad. sportowe z całego kraju. 21.30. Recital fortepianowy z Warsz. 22.15. Kom. sport. 22.20. Program na dz. nast. 22.25. Płyty 22.55. Kom. meteor. z Warsz. 23.00. Muzyka tan.

—oOo—

Z KIELC.

(k) **Zawiązanie ligi morskiej i kolonjalnej w Kielcach.** Onegdaj w sali rady miejskiej przy bardzo licznym udziale władz, przedstawicieli urzędów i zaproszonych gości odbyło się organizacyjne posiedzenie komitetu ligi morskiej i kolonjalnej.

Posiedzenie zagaił starosta Porembalski, poczem delegat okręgu radomsko-kieleckiego omówił w zarysie cele, zadania i pracę ligi oraz udzielił informacyj organizacyjnych. Po wygłoszonym referacie wywiązała się ożywiona dyskusja, poczem dokonano wyboru władz nowopowstałej ligi.

Do zarządu weszli pp. starosta St. Porembalski — prezes, prezydent R. Cichowski — I-szy wiceprezes, nacz. M. Machowski — II-gi wiceprezes, Padechowicz — sekr. i Niziński — skarbnik. Pozatem w skład zarządu weszło jeszcze kilkanaście osób w charakterze członków.

Do komisji rewizyjnej wybrano pp.: prok. sądu okręg. Kozłowskiego, dyr. Kezarskiego i nacz. Karwowskiego.

(k) **Złodziej warszawski na występach w Kielcach.** Tatarek Roch, zam. w Drochlinie, gm. Lelów, pow. włoszczowskiego, zameldował, że w poczekalni sądu okręgowego w Kielcach 3-ch nieznanych osobników usiłowało skraść mu z wewnętrznej kieszeni marynarki portfel skórzany, zawierający 86 złotych, jednak zamiarowi temu przeszkodził i wszyscy trzej osobnicy zbiegli.

Po rozprawie sądowej Taratek w zamiarze odjechania koleją do domu udał się na stację kolejową, gdzie rozpoznał jednego z tych trzech osobników, którzy usiłowali mu skraść pieniądze i oddał go w ręce policji. Po wylegitymowaniu okazało się, iż jest to Milecki Dawid, zam. w Warszawie, przy ulicy Mirowskiej nr. 1.

Mileckiego zatrzymano do dyspozycji władz sądowych.

(k) **Ujęcie złodzieja.** Młynarczyk Pesla zam. przy ul. Piotrkowskiej nr. 73, zameldowała że w nocy z piekarni jej skradziona została mąka pszenna wagi 50 kg. i 20 worków próżnych, wart. 50 złotych.

Ustalono, że mąkę skradł Toleziński Stanisław z Leszczyn, gm. Górno, pow. kieleckiego.

(k) **Kupiła od złodzieja.** Fert Ksawery, zam. przy ul. Okrzei nr. 10, zameldował, że w sklepie żelaznym Goldberg Perli przy ul. Wesołej — rozpoznał swoją szajbę od automatu krajzegi i czop szmelcowy, wart. 60 zł., które to przedmioty złodziej skradł mu z niezamkniętej szopy.

Goldbergowa oświadczyła, że przedmioty te kupiła od nieznanego jej osobnika.

(k) **Od komina.** We wsi Celiny, gm. Bodzentyn, pow. kieleckiego, w zagrodzie Matli Antoniego wskutk wadliwej konstrukcji komina — powstał pożar, który zniszczył dom mieszkalny i część sprzętów domowych.

Straty narazie nie ustalone.

(k) **Zięć podpalił zagrodę teściowej.** W zagrodzie Meuś Marjanny w Piasku Małym, gm. Pęczelice, pow. stopnickiego, wybuchł pożar, który zniszczył dom mieszkalny i chlew. Ustalono, iż ogień podłożył zięć Meusiowej — Szcześniak Stefan, lat 24, mieszkaniec wsi Piasek Mały.

Szcześniak czynu swego dokonał z chęci uzyskania premji asekuracyjnej i pozbycia się niewygodnych współlokatorów. Podpalacza aresztowano i przekazano władzom sądowym, które osadziły go w więzieniu

(k) **Kobiety fałszerzami monet.** W rejonie posterunku p. p. w Grabowie n/Pilicą, pow. kozienickiego, ujawniono w obiegu fałszywe monety 50 groszowe. Ustalono, że sprawcami puszczania w obieg falsyfikatów były: Napiórkowska Helena i Ojrzyńska Anna obie z Warszawy.

Napiórkowską aresztowano i znaleziono przy niej 68 szt. fałszywych monet 50 groszowych. Ojrzyńska zaś zbiegła.

W toku dalszego dochodzenia w czasie rewizji przeprowadzonej w mieszkaniu Ojrzyńskiej w Warszawie, znaleziono przyrządy służące do podrabiania fałszywych monet 1-złotowych, oraz 50, 20 i 10-groszowych.

Aresztowaną Napiórkowską przekazano władz. sądowym, które osadziły ją w więzieniu.

Na trop Ojrzyńskiej wpadła już policja.

—oOo—

Z SOSNOWCA.

Z FUNDUSZU BEZROBOCIA W SOSNOWCU.

Odbyło się posiedzenie zarządu obwodowego funduszu bezrobocia w Sosnowcu, na którem zatwierdzono sprawozdanie z działalności biura za luty br. oraz uchwalono preliminarz budżetowy na kwiecień br. wyrażający się po stronie wpływów zł. 134.000, po stronie wydatków złotych 224.198, z czego na akcję zasiłkową zł. 230.100, wydatki zarządu zł. 378, komisji odwoławczej zł. 500 i obwodowego biura zł. 13.220.

—oOo—

(s) **Koło byłych wychowanków przy szkole nr. 14 w Sosnowcu (Milowice)** urządza w niedzielę, dnia 19 bm. o godz. 18 w lokalu „Klubu" urzędników przy kop. Wiktor przy ul. Podjazdowej akademję ku czci marszałka J. Piłsudskiego.

Z DĄBROWY.

AKADEMJA KU CZCI MARSZ. PIŁSUDSKIEGO.

Imieniny marsz. Piłsudskiego, młodzież szkolna w Dąbrowie obchodziła wczoraj uroczystą akademją, z bogato urozmaiconym programem.

Akademja rozpoczęła się hymnem w wykonaniu orkiestry szkoły górniczo - hutniczej pod kier. prof. Guzikowskiego, poczem dłuższe, okolicznościowe przemówienie wygłosił dr. H. Augustyński. Po przemówieniu, odbyła się część koncertowo - wokalna akademji, w której popisywała się orkiestra symfoniczna seminarjum męskiego pod kier. prof. **Jabłońskiego**, orkiestra szkoły górniczej pod kier. prof. **Guzikowskiego**, chór żeński gimnazjum żeńskiego i chór męski uczniów szkoły górniczej pod kier. prof. **Guzikowskiego**.

Miłą atrakcją akademji była gra na skrzypcach ucznia gimnazjum męskiego **Nowaka** i ucznia z seminarjum męskiego **Bukowskiego**, oraz deklamacja w wykonaniu uczenicy.

Dobrze wypadły również deklamacja chóralna w wykonaniu uczenic gimnazjum i melodeklamacja w wykonaniu uczniów i uczenic szkoły handlowej i gimnazjum męskiego.

Depeszę gratulacyjną do marsz. Piłsudskiego odczytł p. Orłowski.

Sosnowiec w przyszłości.

PLAN REGULACYJNY M. SOSNOWCA NA WARSZTACIE RADY KOMISARYCZNEJ.

Na onegdajszem posiedzeniu rady komisarycznej w Sosnowcu, poza drobnemi sprawami, szeroko omawiana była i dyskutowana bardzo ważna sprawa planu regulacyjnego miasta. Po odczytaniu porządku dziennego i protokułu z poprzedniego posiedzenia, rada omówiła sprawę opłat w rzeźni miejskiej które będą obecnie zniżone i sprawę dzierżawy tejże rzeźni. W niedługim czasie ogłoszony zostanie przetarg na dzierżawę rzeźni. Warunki dzierżawy rzeźni, opracowane przez magistrat, muszą być zatwierdzone przez województwo.

Zkolei przystąpiono do sprawy planu regulacyjnego miasta. Sprawę tę referował naczelnik wydziału budownictwa w magistracie **inż. Dankowski**

Sosnowiec jest miastem bardzo młodem, jednak w stosunkowo krótkim czasie rozbudował się na przestrzeni 32 i pół klm. kwad.

W pierwszych latach powstawania miasta budowano bez żadnego planu. Kto chciał i gdzie chciał stawiał dom czy też inne jakieś budynki. Nic więc dziwnego, że obecnie, Sosnowiec nie podobny jest do miasta, ale w dalszym ciągu (obecnie w znacznie już mniejszym stopniu) **robi wrażenie jakiejś dużej osady fabrycznej** z budynkami porozrzucanemi bezładnie. Ta bezplanowość w budownictwie odbije się obecnie bardzo dotkliwie, bo pociągnie za sobą duże wydatki, w związku ze zrealizowaniem planu regulacyjnego miasta. Rada omawiając sprawę opracowania planu regulcyjnego miasta, doszła do wniosku, że plan ten, z uwagi na znajomość miejscowych stosunków, winien być opracowany przez miejscowych inżynierów bez uciekania się do praktykowanego w takich razach rozpisywania konkursu.

Plan regulacyjny jest już częściowo opracowany, sprawa bowiem regulacji miasta ciągnie się od roku 1928.

Plany, po uchwaleniu przez radę, będą wyłożone do publicznego przejrzenia. W ciągu następnych 2 tygodni będzie można wnosić sprzeciwy, które, oczywiście, jeśli będą słuszne, wzięte zostaną pod uwagę i ewentualnie poczynione zostaną pewne poprawki, poczem plany przesłane zostaną do ministerjum do zatwierdzenia. Po zatwierdzeniu magistrat, oczywiście w miarę możności, przystąpi do realizacji planu regulacyjnego miasta. **Ogólny kosztorys wykonania planu regulacyjnego obliczony jest na 7 miljonów zł.**

Składają się na tę sumę następujące pozycje: wykupno gruntów kosztować będzie 255.000 zł., zieleńce, place sportowe i instytucje użyteczności publicznej — 2.369.000 zł., wykupno i burzenie domów — 185 tys. zł., budowa mostów na Brynicy i Czarnej Przemszy — 865.000 zł.

Pozatem plan regulacyjny przewiduje budowę kilku wiaduktów, których koszt obliczono na łączną sumę 3.344.000 zł. **Wielki wiadukt, który ma przechodzić ponad torami i łączyć ma ul. 3 maja z kolonją Focha** kosztować ma 1.650.000 zł. Wiadukt ten dla ruchu pieszego i kołowego, brałby początek z ul. 3-go maja tuż za budynkiem izby przemysłowo - handlowej. Poza tem plan przewiduje budowę wiaduktu (dla ruchu pieszego), łączącego śródmieście ze Starym Sosnowcem. Następnie plan regulacyjny przewiduje rozbudowę hałd. Jedna z głównych ulic biegłaby od wylotu ul. Małachowskiego w stronę Sielca przez rzekę. Druga ulica biegłaby w kierunku cerkwi. **W środku hałd zbudowany ma być rynek z ratuszem.** Plan projektuje jeszcze budowę alei spacerowej obok lasku przy ul. prez. Mościckiego, któraby biegła w głąb w stronę ul. Ostrogórskiej. Pola te będą zalesione i uregulowane.

Jeśli chodzi o Pogoń — to plan przewiduje **tylko budowę małych domków robotniczych, a to z uwagi na to, że pod terenami Pogoni znajdują się kopalnie.** Towarzystwo sosnowieckie będzie wymieniać place Magistrat doszedł już z towarzystwem sosnowieckiem do porozumienia w sprawie wykupna hałd. Zkolei plan przewiduje budowę skróconej blisko o 3 klm. szosy łączącej Sosnowiec z Katowicami. Szosa ta biegłaby przez Dąbrówkę.

Obecne warunki finansowe miasta, rzecz zrozumiała, nie pozwalają na to, aby plan ten mógł być realizowany w szybkiem tempie. Nie prędko więc mieszkańcy Sosnowca **korzystać** będą z tych dobrodziejstw, jakie przyniesie **plan regulacyjny miasta.**

Dodać należy, że plan budowy gmachu pocztowego jest już przez ministerjum zatwierdzony. Budowa miała się rozpocząć na wiosnę. Niewątpliwie zajdą jeszcze pewne trudności, które budowę odwleką.

Wkońcu rada rozpatrywała prośby właścicieli kin o zmniejszenie podatku. Ponieważ nowy statut podatkowy przewiduje znaczne ulgi, przeto rada przeszła nad temi podaniami do porządku dziennego.

Niesamowity pogrzeb czarownicy.

STRASZLIWA CIEMNOTA NA RUSI.

Wypadek, żywo przypominający czasy ponurego średniowiecza, miał miejsce przed kilku dniami we wsi Nagylucska na Rusi Przykarpackiej.

Oto w wiosce tej zmarła pewna staruszka, uchodząca powszechnie za „czarownicę". Wieśniacy, w obawie, iż duch zmarłej będzie nadal uprawiał „czary", postanowili zapobiec temu niebezpieczeństwu przez wypędzenie „złego ducha" z trupa staruszki.

W tym celu do podeszwy lewej nogi zmarłej przybito gwoździami podkowę, a uszy zapchano czosnkiem. Po tych przygotowaniach musiała pewna młoda dziewczyna objąć zwłoki czarownicy żelazną łopatą, aby w ten sposób wypędzić złego ducha ze zmarłej.

Gdy ceremonja ta została dokonana, zniszczono ową żelazną łopatę, tudzież spalono wszystkie przedmioty, znajdujące się w pokoju zmarłej.

Zwłoki „czarownicy" pogrzebano poza obrębem cmentarza.

Niebywałem tem zajściem zainteresowała się policja aresztując kilku prowodyrów tych niesamowitych praktyk.

Staną oni przed sądem za zbezczeszczenie zwłok.

(d) **Zabawa taneczna" pn. „Józefówka".** Klub młodz. im. marsz. Piłsudskiego w Dąbrowie urządza dziś w lokalu miejscowej „Kuźnicy" zabawę taneczną p. n. „Józefówka". Początek o godz. 7-ej wiecz.

Z ZAWIERCIA.

(z) **Życzenia dla marszałka Piłsudskiego.** Dziś od godz. 11-ej do 1-ej w południe w gmachu starostwa starosta Konopacki przyjmować będzie życzenia dla marszałka J. Piłsudskiego.

(z) **Kursy ogrodniczo - pszczelnicze w Porębie.** Dnia 22 bm. w Porębie rozpoczną się 10 dniowe kursy ogrodniczo pszczelnicze dla gospodarzy powiatu zawierckiego. Kursy urządzone zostają przez O. T. O. i K. R. i obejmować będą dział praktyczny i teoretyczny. Nauka na kursach bezpłatna. Zapisy przyjmują OTO. i KR. do dnia 20 bm. (gmach starostwa). Kursy te dostępne będą wyłącznie dla mężczyzn.

(z) **Obniżka zarobków w firmie Krawczyk i S-ka.** W tych dniach dyrekcja fabryki Krawczyk i S-ka wywiesiła ogłoszenia, zawiadamiające robotników, iż z dniem 1 kwietnia dotychczasowe zarobki robotnicze obniżone zostaną i 8 procent. Będzie to trzecia z rzędu w ostatnich 12 miesiącach obniżka zarobków robotniczych w firmie. Zaznaczyć należy, że obniżka ta będzie dla robotników bolesnym ciosem, albowiem dotychczasowe ich zarobki nie należą do wysokich.

(z) **Z wydziału powiatowego.** Pod przewodnictwem starosty Konopackiego odbyło się posiedzenie wydziału powiatowego. Między innemi zmieniono statut etatów stanowisk służbowych, opłat administracyjnych, ustalono porządek dzienny na posiedzenie sejmiku. Poddano rewizji ceny parcelacyj budowlanych z wydzielonego majątku „Leśniów". Pozatem załatwiono kilka spraw samorządu gminnego, drogowych oraz gospodarczych.

—oOo—

Z OLKUSZA.

(ol) **Z powiatowego kom. do spraw bezrobocia.** W marcu r. b. zakwalifikowano do zasiłku w pow. olkuskim ogółem 3610 rodzin, czyli 12448 osób w tym 5158 dzieci do lat 14 tu. Liczba dożywianych dzieci w kuchniach wynosi 1568.— Normy dawkowe w bieżącym miesiącu wynosić będą: po 5 kg. mąki, 5 kostek a 50 gram, mieszanki kawowo - cukrowej i bony wartości po 60 groszy na osobę.

Wydawanie norm rozpocznie się w najbliższych dniach.

(ol) **Odznaczenie.** Przodownik policji państwowej, będący jednocześnie instruktorem powiatowym przy komendzie w Olkuszu, p. Franciszek Dulski, odznaczony został krzyżem POW.

(ol) **W dniu imienin marszałka Piłsudskiego.** Z okazji obchodu imienin pierwszego marszałka Polski, Olkusz przybrał wygląd świąteczny. Wszystkie budynki rządowe i komunalne zostały bogato przybrane i iluminowane; wiele domów i wszystkie prawie wystawy sklepowe w rynku rzęsiście oświetlone i udekorowane. Przed starostwem ustawiono piękną bramę z napisami. We wszystkich szkołach również bogato przybranych, zapowiedziane są akademje i poranki. Dzieci z pobliskich wsi, biorące udział w wielkiej defiladzie, przyjmowane będą przez specjalne komitetu w szkołach drugiem śniadaniem. Poza Olkuszem wszystkie miasteczka i gminy w powiecie przygotowały się do wielkich uroczystości w dniu dzisiejszym.

Stowarzyszenie „Służba obywatelska“ w Skałce, celem uczczenia imienin marszałka Piłsudskiego, organizuje cykl odczytów, poświęconych bohaterstwu. Odczyty odbywać się będą w sali teatralnej budynku strażackiego w Bolesławiu.

20 bm. pt.: „Bohaterowie narodowi i ludzkości“ — prof. A Wiatrowski z Olkusza; 21 bm. pt. „Bohaterowie ludzkości“ — p. J. Machnicka z Olkusza: 22 bm. pt. „Bohaterowie nauki“ — prof. J. Alicher z Olkusza; 23 bm. pt. „Bohaterowie pracy“ — dyr. W. Majewski z Olkusza; 24 bm. pt. „Bohaterstwo kobiet“ — p. M. Kossołudzka z Bolesławia; 25 bm. pt. „Bohaterstwo w sztuce“ — p. J. Dworzakówna ze Skałki. Wstęp bezpłatny.

(ol) **Władze strażackie fabryczne.** W tych dniach ukonstytuowały się zarządy w strażach ochotniczych fabryki „Olkusz“ i cementowni „Klucze“ jak następuje: w fabryce „Olkusz“ pp.: dyrektor W. Otto — prezes; F. Weiner — wiceprezes; Józef Kieres — sekretarz; St. Kotowicz — członek zarządu; K. Królikowski — naczelnik; Jan Supernak — zastępca; W. Piotrowski—gospodarz; w cementowni „Klucze“: pp.: dyrektor K. Wegeljus — prezes; K. Mogensen — wiceprezes; Br. Jojda — naczelnik; Kaz. Polcar — zastępca.

Niesmaczne ciastka.

NIE MÓGŁ ZNALEŹĆ WŁAŚCICIELA.

W kawiarni przy stoliku siedziało dwuch panów: Tobjasz Ajzenberg i Wolf Frumkin.

P. Ajzenberg obstalował sobie pół czarnej, a p. Frumkin pół czarnej i ciastko z kremem.

I zdawałoby się, że obydwaj panowie wypiją po pół czarnej, p. Frumkin zje ciastko z kremem za 20 groszy i wszystko będzie w porządku.

A jednak stało się inaczej.

P. Frumkin wziął ciastko, liznął krem i odstawił ciastko zpowrotem.

— Nie smakuje mi.

Bardzo ładnie wygląda.

— Dlaczego? — zdziwił się p. A. —

— Podoba się panu? — ożywił się p. Frumkin. — Kup pan odemnie to ciastko.

— Pan już oblizał.

— No to sprzedam panu o dwa grosze taniej. Więcej jak za dwa grosze nie zlizałem.

— Dam trzynaście.

— Siedemnaście.

— Dam czternaście.

Stanęła na piętnastu groszach. P. Ajzenberg zapłacił gotówką piętnaście groszy, oblizał się z apetytem, wziął ciastko, spróbował i... skrzywił się...

— Coś mi też nie smakuje.

— Dlaczego? — zdziwił się ironicznie zkolei p. Frumkin. — Przecież ciastko tak ładnie wygląda.

— Może pan odkupisz to ciastko zpowrotem.

P. F. wzruszył ramionami.

— Nie reflektuję.

— Panie Frumkin, nie bądź pan świnią. Ja od pana kupiłem, kup pan teraz ode mnie.

— Trzy grosze mogę dać — zdecydował się p. F. — W domu się przyda. Może goście przyjdą.

— Za dwanaście groszy panu oddam.

— Więcej jak trzy nie dam.

P. Ajzenberg aż się zaczerwienił z oburzenia.

— Trzy grosze? Za to ciastko, za które pan wziąłeś 15? Łobuz pan jesteś! Za trzy grosze, to ja panu ciastko mogę w pysk wrzucić.

I trzęsąc się z gniewu, p. A rozpłaszczył ciastko z kremem na twarzy sąsiada...

Odpowiadał zato przed sądem grodzkim, który uznając postępowanie pana A. za nieodpowiednie, skazał go na 10 zł. grzywny.

Niezwykły eksperyment grafologiczny w sądzie.

EPILOG PRZEWLEKŁEGO SPORU O SFAŁSZOWANIE PODPISU.

Wkrótce sala jednego z sądów w Warszawie będzie terenem niezwykłego eksperymentu, który znajdzie zastosowanie w Polsce po raz pierwszy.

70-letni wieśniak z Wołomina, Walenty Kozłowski, został powiadomiony o proteście swoich weksli na sumę 9.100 zł. Weksle były własnością miejscowego lichwiarza, Zelika Młyńskiego. Kozłowski zaprzeczył, jakoby podpisywał weksle na taką sumę i oskarżył Młyńskiego

o sfałszowanie jego podpisów.

Ponieważ Zelik Młyński nie przyznawał się do tego i uporczywie twierdził, że wieśniak sam z dobrej i nieprzymuszonej woli położył podpisy, trzeba było wezwać ekspertów-grafologów.

W sprawie tej odbyły się już trzy ekspertyzy i żadna z nich nie wykazała decydującego orzeczenia. Rzeczoznowcy stwierdzali analogję pewnych linji pisma i całkowite przeciwieństwo innych.

Ponieważ fałszerstwo nie zostało definitywnie stwierdzone, sprawę umorzono. Na tę decyzję adwokat Kaz. Makowski wniósł w imieniu Kozłowskiego zażalenie, żądające rozpatrzenia sprawy przez sąd. Adw. Kozłowskiego twierdzi, że klijent jego został upojony i w tym stanie wyłudzono od niego podpisy. Jest rzeczą stwierdzoną, że charakter pisma człowieka pijanego, podobnie, jak i

opanowanego obłędem ulega zasadniczym zmianom.

Sąd przychylił się do tego żądania i nakazał powtórnie śledztwo. Będzie więc zarządzona ekspertyza psychjatryczna w celu stwierdzenia w jaki sposób sklerotyczny organizm schorzałego starca reaguje na alkohol. Najbardziej efektownym momentem będzie próba końcowa: Kozłowski, w obecności sądu, prokuratora, adwokata i strony przeciwnej wypije kilka kieliszków wódki na koszt skarbu państwa i następnie dokona prób podpisu.

AKADEMJE W POWIECIE BĘDZIŃSKIM Z OKAZJI IMIENIN MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

W roku bieżącym powiat będziński uczci szczególnie uroczyście dzień imienin marszałka J. Piłsudskiego. W każdej wiosce i osadzie zorganizowane zostaną staraniem miejscowych działaczy i oświatowców akademje lub poranki z możliwie urozmaiconym programem.— Powiatowy komitet obchodu imienin marszałka J. Piłsudskiego wyznaczył dla każdej z tych akademji prelegentów, którzy zgodzili się na wygłoszenie referatów na tych akademjach, a mianowicie: Czeladź — kino „Czary“ godz. 12 — dyr. A. Ledwos, Niemce — klub urzędników godz. 17 — kpt. A. Styka, Porąbka — szkoła powsz. godz. 15 — prof. M. Augustyn, Strzyżowice — strażnica godzina 12 — prof. Sułek, Bobrowniki — dom ludowy godz. 18.30 — prof. dr. T. Pasierbiński, Rogoźnik — strażnica godzina 16 — Witold Nawrot, Wojkowice Kom. — strażnica godz. 18.30 — prof. B. Nytko, Dobieszowice — strażnica godz. 17 — prof. B. Nytko, Gołonóg — szkoła nr. 2 godz. 17.30 — prof. A. Majewski, Sączów — strażnica godz. 12 — prof. M. Kantor Mirski. Ujejsce — szkoła godz. 16 — prof. M Kanter Mirski, Ząbkowice — dom ludowy godz. 17.30 — Juljan Torbus, Strzemieszyce — strażnica godz. 19 — dr. E. Schönborn, Łosień — szkoła godz. — prof. J. Lassota, Maczki — kino godz. 19 — Dudziński, Łagisza — remiza godz. 17 — prof. A. Niweliński, Niwka — kino godz. 18 — prof. Krzysztof Ramus, Zagórze — dom st. rob. chrz. godz. 17.30 — prof. E. Bilowicz, Grodziec — klub Gr. T-wa godz. 19 — prof. Krzemiński, Grodziec po rozwiązaniu pochodu godz. 10 — dyr. Cz. Sierko, Wojkowice Kośc. — szkoła godz. 12 — prof. dr. Starzyk, Milowice — ochronka godz. 16 — prof. dr. Pasierbiński, C. G. Schön — strażnica godz. 17.30 — Al. Czekaj, Piaski — sokolnia (sobota) godz. 19 — prof. Józef Kwiatkowski Koszelew — szkoła godz. 19 — prof. Eug. Ney.

Niezależnie od tych uroczystości w powiecie, miasto Sosnowiec, Będzin i Dąbrowa organizują w swoim zakresie szereg uroczystości.

OBNIŻKA TARYF KOLEJOWYCH DLA GAZET, KSIĄŻEK i BROSZUR.

Ministerjum komunikacji, pragnąc poprzeć rozwój czytelnictwa i przyjść z pomocą wydawnictwom w ich ciężkiej obecnie sytuacji, obniża z dniem 1 kwietnia br. taryfę na przewóz paczek z czasopismami, książkami i broszurami.

Taryfa na przewóz paczek z czasopismami obniżona zostaje w granicach od 20 do 70 proc. zależnie od odległości. Za przewóz powyżej 600 kilometrów obliczona będzie opłata jednostek 5-kilogramowych, nie zaś 10-cio kilogramowych, jak dotychczas. Najniższa należność przewozowa za paczkę gazetową obniżona zostaje z 20 gr. na 10 gr. Umożliwi to dowóz gazet do miejscowości odległych nawet w minimalnych ilościach. Taryfy na przewóz książek i broszur obniżone zostały o 20 proc.

—oOo—

OFIARY.

Na strajkujących kop. „Klimontów“ złożono bezimiennie w administracji zł. 5 (pięć).

Umarli wstają z grobu...

POWIEŚĆ. 21

Trwoży mnie tylko stan tej kobiety... skazaną jest nieodwołalnie na śmierć, skoro żaden lekarz nie był przywołany zgon jej może przyczynić mi kłopotu, gdyby jednak władze wmieszać się miały w tę sprawę, uwalniałoby mnie to od zobowiązań przyjętych wobec hrabiego.

Maksymiljan krótko tylko bawił w pałacu przy ulicy Garanciere; zmienił ubranie i oznajmił, że wraca do Compiegne do ciężko chorej hrabiny.

Na pytanie kamerdynera, czy kto ze służby jechać ma tam również, Maksymiljan odpowiedział:

— Niepotrzeba, obsługa zarządzone przez mego brata, dostateczna. Czy widziałeś dziś pana Gilberta?

— Bawił w pałacyku krótką chwilę, odjechał. zabrawszy walizkę z rzeczami. Z posępnego wyrazu twarzy doktora wnosić mogłem że stan rzeczy w Ustroniu niepomyślny, badać jednak pana Gilberta nie śmiałem.

— Rzeczywiście choroba hrabiny groźna, nic dziwnego, że brat mój zatrwożony.

To rzekłszy, hrabia podążył do czekającego nań powozu. Wiodąc za nim wzrokiem, Honorjusz szepnął:

— Jakże bardzo nasz pan postarzał od wczoraj!... Widocznie stan żony nabawia go ciężkiego niepokoju.

Pan de Vadans wstąpił do bankiera, od którego dowiedział się, że brat jego przed dwoma godzinami podniósł z banku znaczną sumę. Nie zdziwiło to Maksymiljana; on również zaopatrzył się w pewną kwotę pieniędzy i po spożytem w restauracji obiedzie wrócił do Compiegne.

Przez ten czas Honorata, szukając w myśli, komu mogłaby dziecko oddać na wychowanie, przypomniała sobie ubogą, ale uczciwą wieśniaczkę, matkę dwojga dzieci, nazwiskiem Julja Vandame, zamieszkującą z mężem wieś Nanteuil-le-Houdain. Nie wątpiła, że ta kobieta podejmie się nad dziewczynką opieki, zapewniającej całej rodzinie dobrobyt, bo opłaconej sumą pięćdziesięciu tysięcy franków!

Gdy tylko hrabia wrócił, dozorczyni wspomniała mu o swoim zamiarze.

— Co mnie to obchodzi! — odparł oschle. Nie chcę nic o dziecku wiedzieć... dla mnie jakby nie istniało... oto pieniądze przyrzeczone dla wychowawczyni i papier stemplowy na pokwitowanie z ich odbioru... reszta jest mi obojętna.

Po tych słowach hrabia wyszedł z pokoju, nie spojrzawszy nawet na nieszczęśliwą kobietę, trawioną gorączką na łożu boleści.

O piątej, gdy zamówiony powóz zajechał przed dom, Honorata dała hrabinie lekarstwo na wywołanie sztucznego snu i, otuliwszy dziecko wsiadła z niem do wehikułu, ciągnionego przez parę koni, mających ją dowieźć do oddalonego o trzy mile Nanteuil-le-Houdain. Przybyła tam o ósmej zziębnięta wskutek silnego mrozu.

We wsi rozrzuconej na porośniętem lasem wzgórzu, o tej godzinie i w tej porze roku wszystkie domy były już na noc przymknięte; gdzieniegdzie błyszczało światełko za szybami. Powóz zatrzymał się przed oberżą, a Honorata z dzieckiem wysiadła.

— Wejdzie pani na salę? — zapytał woźnica.

— Powrócę za chwilę — odpowiedziała zagadniona — zamów wieczerzę dla nas obojga, niech będzie gotową, gdy przyjdę.

— Odjeżdżamy zaraz w nocy?

— Nie inaczej.

— Po dłuższym wypoczynku konie nakarmione będą mogły ruszyć w drogę.

Jak zwykle podczas mroźnych nocy niebo było pogodne; gwiazdy błyszczały migotliwym blaskiem.

Honorata puściła się wąską boczną drożyną, prowadzącą do małej wiejskiej osady, otworzyła drzwi nędznego na pozór domku i weszła do izby dość obszernej, gdzie za stołem w pobliżu komina siedzieli Julja Vandame, mąż jej Mikołaj, oraz dwoje dzieci dziewięcioletni chłopiec, Juljusz i siedmioletnia dziewczynka, Teresa.

Ogień na kominie oświecał wnętrze skromnie umeblowanej, ale czysto utrzymanej izby.

Widząc wchodzącą Honoratę. gospodyni postąpiła ku niej parę kroków.

— Czego pani sobie życzy? — pytała.

— Nie poznajesz mnie, Juljo?

— Ależ tak... przepraszam to pani Honorata! — zawołała wieśniaczka — siadaj proszę i ogrzewaj się przy ogniu... Co trzymasz pod płaszczykiem?... rzeczby można małe dziecko...

— Zgadłaś... śliczne niemowlę... patrz tylko...

d. c. n.

SPORT i WYCHOWANIE FIZYCZNE

Nawiązanie kontaktu sportowego z Sowietami.

UDZIAŁ LOTNIKÓW POLSKICH W ZAWODACH SZYBOWCOWYCH NA KRYMIE.

Polska ekipa lotników szybowcowych weźmie w rb. udział w zawodach szybowcowych organizowanych dorocznie na Krymie przez rosyjskie instytucje lotnicze.

Lotnictwo szybowcowe rozwija się w ZSRR. bardzo intensywnie, to też porównanie sił oraz wzajemne poznanie się reprezentantów szybownictwa polskiego i rosyjskiego, może dla obu stron przynieść duże korzyści.

ZAGŁĘBIE — REPREZENTACJA ŻYDOWSKICH ROBOTNICZYCH KLUBÓW ZAGŁĘBIA.

Dziś o godz. 11 rano odbędą się w Dąbrowie na boisku przy ul. Legjonów zawody między Zagłębiem a robotniczą reprezentacją klubów żydowskich Zagłębia.

Reprezentacja ta rozegra przedmecz na meczu Czechosłowacja — Polska.

POLICYJNY — MAKABI. 1:0 (0:0).

Wczoraj na stadjonie własnym Policyjny pokonał Makabi (Sosnowiec) w stosunku 1:0.

Gra toczyła się pod stałą przewagą Policyjnego, który wystąpił z trzema rezerwowymi. Bramkę dla zwycięzców zdobył Grzędziel. Sędziował p. Moszkowicz słabo.

Dziś Policyjny gra w Będzinie o godzinie 3 popoł. z Hakoahem.

POLACY NA KORTACH TENISOWYCH W NICEI.

W pierwszym dniu turnieju tenisowego w Nicei grała Dubińska, która pokonała p. Benoist 6:1, 6:1.

W dalszych rozgrywkach grać będą Hebda i Tłoczyński.

DOROCZNE ZAWODY PIŁKARSKIE POLSKA PÓŁNOCNA — POLSKA POŁUDNIOWA.

W dniu 7 maja br., który to dzień jest t. zw. dniem PZPN. odbędą się we Lwowie doroczne zawody piłkarskie Polska północna — Polska południowa.

W dniu ligi, tj. 29 czerwca projektowane są zawody: liga wschodnia — liga zachodnia.

NIEPEWNE LOSY OLIMPJADY W BERLINIE.

Wiele pism zagranicznych zamieściło notatki, jakoby przeprowadzenie XI igrzysk olimpijskich pozostawało pod znakiem zapytania.

Faktem jest, iż pewien odłam społeczeństwa niemieckiego uważa, że igrzyska olimpijskie są imprezą żydowską.

Obecne niepokoje w Niemczech powodują bardziej, niż kiedykolwiek krążenie pogłosek o rzekomem zawieszeniu igrzysk w Berlinie.

Ogłoszenie

W Rejestrze Handlowym Sądu Okręgowego w Sosnowcu dokonano następujących wpisów:

Dnia 11 stycznia 1933 roku.

A. 4866. „Sosnowiecka Elektryczna Szlifiernia Szkła i fajansów, luster Rajzla Rabinowicz w Sosnowcu. Nazwa firmy obecnie brzmi: Szlifiernia szkła i marmuru, fabryka luster oraz sprzedaż szkła i marmuru, właścicielka Rajzla Rabinowicz.

A. 3421. „Bendet Fiszel" w Sosnowcu. Wykreślono firmę z rejestru z powodu zlikwidowania przedsiębiorstwa.

A. 26. „J. B. Grudman" w Będzinie. Wykreślono prokurę Jakóba Grudmana.

A. 5648. „Izak Jakubowicz" w Sosnowcu. Wykreślono firmę z rejestru handlowego z powodu zlikwidowania przedsiębiorstwa.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie.

SZKOŁA kroju szycia i modelowania Stypułkowskiej, zatwierdzona przez Ministerstwo Oświaty, przyjmuje zapisy uczenic. Dla biednych dogodne warunki. Sosnowiec, Piłsudskiego 46.

POSADY i PRACE

POSZUKUJĘ zdolnego czeladnika krawieckiego na robotę damską. Dąbrowa, Żeromskiego 25. Sagan.

DAM posadę k.o złoży kaucji 500 zł., pencja 150 miesięcznie. Oferty „Expres" pod „500".

UCZCIWA miłej powierzchowności, wiek średni, panna poszukuję zajęcia w roli gospodyni u wdowca, może zająć się dziećmi, prowadzić gospodarstwo domowe samodzielnie. Zgłoszenia dla „Poszukującej pracy" do „Expresu", Będzin.

POTRZEBNA zdolna ekspedjentka restauracyjna. Wiadomość I i II kl. stacja Sosnowiec.

PRZYJMĘ dwuch chłopców na praktykę krawiecką. Wiadomość Smolna 6.

POTRZEBNY pomocnik piekarski do bajty zaraz. Wojtkowiak, Żórawia 6 Sosnowiec.

POTRZEBNY czeladnik szewcki do reperacji. Sosnowiec, Dekierta 24. Kędzierski.

PRASOWACZKĘ, sztywniarkę, siłę pierwszorzędną przyjmę od zaraz. Pralnia „Blask", Będzińska 23-a.

AGENCI wykwalifikowani do sprzedaży artykułu niezbędnego w gospodarstwie domowem zechcą podać swoje adresy oraz dotychczasowe zajęcie do administracji pod „Zawodowy".

POTRZEBNY czeladnik szewcki na męską robotę. Sosnowiec, Mościckiego 6, Frączkiewicz.

POTRZEBNY czeladnik lub podręczny szewcki. Pusta nr. 15. Kopeć

POTRZEBNA panienka do cukierni z kaucją od 1-go kwietnia. Oferty do administracji pod „Cukiernia".

POTRZEBNY akwizytor inkasent-tka. Na kolekcję kaucji złotych pięćdziesiąt. Oferty administracja „Energiczny".

POTRZEBNA rutynowana bufetowa do restauracji. Będzin, Modrzejowska 63 od zaraz.

POTRZEBNY czeladnik szewcki zdolny na robotę męską. Ul. Czysta Nr. 5.

POTRZEBNA prasowaczka do chemicznego prasowania. Chemiczna pralnia Artur Hoffman, Sosnowiec, Małachowskiego 30.

POTRZEBNA uczenica do ondulacji i uczeń. Sosnowiec. Dekerta 5 „Bristol".

POTRZEBNY uczeń z inteligentnej rodziny. Wiadomość Skład Apteczny Staropogońska 2. Sosnowiec.

POTRZEBNE podręczne uczenice do pracowni sukien. Wiadomość „Expres Zagłębia" Będzin.

LOKALE

UMEBLOWANY pokój do wynajęcia dla inteligentnego pana. Teatralna 1, m. 43.

POSZUKUJĘ pokoju z kuchnią z wygodami I — II piętro w śródmieściu blisko dworca. Zgłoszenia pod „Śródmieście".

PIEKARNIA, sklep, mieszkanie do wynajęcia w Myszkowie obok stacji od właściciela. Kościuszki 65.

MIESZKANIE do wynajęcia pojedyńcze ul. Rudna nr. 50 dla bezdzietnych.

POSZUKUJĘ od zaraz pokoju z kuchnią lub pojedyńczego dużego mieszkania słonecznego. Zgłoszenia do administracji pod „Mieszkanie".

POKÓJ z kuchnią, przedpokój do wynajęcia. Wiadomość w administracji

OKAZJA! Z powodu wyjazdu odstąpię mieszkanie umeblowane nie drogo. Pogoń, punkt dobry. Wiadomość: „Expres" Sosnowiec.

SKLEP rzeźniczy do odstąpienia zaraz z powodu wyjazdu. Wiadomość w administracji.

POSZUKUJĘ słonecznego pokoju z kuchnią. Adresy składać „Expres" Dąbrowa.

POKÓJ przy rodzinie do wynajęcia. Wiadomość w administracji.

POKÓJ z kuchnią, przedpokój z wygodami do wynajęcia — odpowiedni dla emeryta. Wiadomość „Expres".

3 POKOJE z kuchnią z wygodami do wynajęcia. Piłsudskiego 8.

POKÓJ umeblowany w centrum Dąbrowy do wynajęcia. Wiadomość „Expres Dąbrowa.

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia. Sosnowiec, Kordonowa 4, sklep.

SKLEP wędliniarsko - rzeźniczy, kompletnie urządzony zaraz wynajmę. Piłsudskiego 56.

DO wynajęcia ładny lokal 7x20 pod warsztat albo skład. Sosnowiec. Majowa 6.

DO wynajęcia pokój z kuchnią, światło elektryczne. Czeladź, Rynek 6.

KUPNO I SPRZEDAŻ

ZESZYTY, bruljony, bloki rysunkowe do nabycia po cenach fabrycznych dla sklepów i odsprzedawców w fabryce wyrobów papierowych Szymona Reissa w Sosnowcu, ul. Targowa 16.

SPRZEDAM ogród z drzewami owocowemi 790 metrów po 9 zł. metr, nadający się pod dwa place. Wiadomość: Pogoń, Będzińska 12.

MOTOCYKL 4-o taktowy od 250 do 350 m. sześc. kupię. Sosnowiec, Racławicka 5, Kalisz od 16—18-ej.

SPRZEDAM rower męski nowy nie drogo. Wiadomość: Małobądz 91. Stanisław Dydak.

OKAZYJNIE 6 okien sprzedam 1400×980, światło. Walcownia Hr. Renard 7 m. 15. Cena niska.

SPRZEDAM dom niewykończony zaraz. Dąbrowa, Szkolna 32.

SPRZEDAM otomanę, lustro duże, maszynę celendrówkę szewcką. Okrzei 26, Klich.

OKAZYJNIE do sprzedania powozy, tanio, wysprzedaż uprzęży. Sosnowiec, Sienkiewicza 1-a.

SPRZEDAM maszynę do szycia „Singera" czółenkową 55 zł. i bebenkową mało używaną. Jęzor, Cebrat.

MASZYNĘ bębenkową „Singera" w dobrym stanie i czółenkową „Singer" sprzedam. Wiadomość u dozorcy Sienkiewicza 6, Sosnowiec.

KUPIĘ radjo pięciolampowe. Wiadomość w administracji „Expresu".

DRZEWKA, agresty, porzeczki, krzewy do sadzenia sprzedaje Jasiński, Piłsudskiego 112. Sosnowiec.

SPRZEDAM piekarnię zmechanizowana w ruchu w Dańdówce - Sosnowiec. Wiadomość dom Skowrona. Jażdżewski.

SPRZEDAM kawiarnie z urządzeniem lub sam lokal nadający się na każdy inny interes w mieście przy ruchliwej ulicy. Cena przystępna. Wiadomość: Administracja.

PLAC narożny sprzedam 80 prętów lub połowę. Sosnowiec, Piłsudskiego 55.

SPRZEDAM krzyż żelazny bardzo dobrej roboty. Sosnowiec, Walcownia 6. Sulisławski.

WAPNO lasowane do sprzedania i kilkanaście podkładów na słupy do ogrodzenia. Piłsudskiego 55 gospodarz.

MASZYNA „Singera" gabinetowa i zwyczajna do szycia i haftu sprzedam. Pogoń, Będzińska 2 m. 1.

MOTOCYKL „Arjerl" do sprzedania. Sosnowiec. Piłsudskiego 30. Tel. 7-10.

WAPNO w kawałkach znane ze swej dobroci, wapno lasowane i miał wapienny z dostawą i na miejscu po cenach konkurencyjnych poleca: Piec Wapienny Józefa Pałusińskiego, Sosnowiec. Prusa 8 tel. 12-67. Firma egzystuje od roku 1894.

OKAZJA Kamienica nowa dwupiętrowa, komfortowa blisko Jasnej Góry, 85.000 zł., wpłata 50.000, Dom nowy 7 ubikacji, 1.400 metrów kwadratowych ogrodu, 20 minut od Jasnej Góry 9.500 zł. Dom dwupiętrowy, 40 ubikacji, dochód 4.600 cena 24.000, wpłata 15.000. gospodarstwo 20 mórg, zabudowania, inwentarze kompletne, 9.000 zł., sprzeda Starkiewicz, Częstochowa, „Renoma" Aleja 21. tel. 448.

HUŚTAWKI, łódki, sprzedam w dobrym stanie, lub zamienię na rower. Sosnowiec. Sielecka 32, Korlacki.

KAFLE wyborowe, cegła szamotowa, dykty, forniery, drut kolczasty, żelazo, wapno gaszone, koks sprzedaje po cenach konkurencyjnych. Jakób Zajdler. Sosnowiec, Stara 4 (Stary - Sosnowiec).

KUPIMY 1 motor na prąd zmienny 45 K. M. 1.450 obrotów 220 volt. Oferty prosimy kierować: Będzin, skrzynka pocztowa 52.

DO sprzedania szafa dębowa fornierowana. Sielec, Wilcza 6 m. 8.

SZYNY budowlane, normalne i wąskotorowe, tregry, drut, drut kolczasty do ogrodzenia, rury oraz wszelkie inne żelazo użytkowe, poleca tanio skład starego żelaza Welnera w Będzinie, Modrzejowska 82.

KUPIMY 1 motor na prąd zmienny 50 okres. na sekunde od 20—25 K. M. 2.900 obrotów 220 volt. Oferty prosimy kierować skrzynka pocztowa 52. Będzin.

KAFLE

białe i kolorowe, płytki ścienne, płyty piekarskie, cegły ogniotrwałe oraz wszelkie przybory do pieców po cenach fabrycznych sprzedaje A. Fiszel, Będzin Kołłątaja 18.

NA święta skład apteczny Dancygiera Będzin, Małachowskiego 34, poleca po zniżonych cenach: wody kolońskie, perfumy, mydła, kremy wszelkiego rodzaju, śmigusówki najlepsze po 55 groszy oraz krem gwarantowany od piegów.— Uwaga: Najtańsze źródło zakupu.

BUDKA do sprzedania. Wiadomość Kaliska 42 w podwórzu.

SPRZEDAM sukę „Bernard" w dobre ręce. Wiadomość Piłsudskiego 4 u dozorcy.

HARMONJĘ stoliczkową sprzedam z zamianą na rower. Będzin, Ksawera, Staszica 17. Trzcionka.

BUDKĘ drewnianą z planami kupię. Sosnowiec, Karpacka 1, Kocot Jan.

SPRZEDAM maszynę Singera bębenkową i czółenkową tanio. Pogoń, Długa 19, mieszkania 3.

HARMONJE różne tanio, komplety strojone. Kornet, skrzypce, klarnety używane. Sosnowiec, 1 Maja 13, Rutkowski.

Skrzypce

po zł. 12, futerały luksusowe po zł. 7.50, smyczki od zł. 2.50 i wszelkie dodatki muzyczne najtaniej poleca Jakubiński, zegarmistrz, Modrzejowska 45.

PIANINO nowe „Bettinga" sprzedaje na dogodnych warunkach. Ceny znacznie zniżone. Przedstawiciel S. Kagan, Będzin, Małachowskiego 9.

SPRZEDAM piwiarnię, symfonję 45 płyt, wózek dziecinny. Czeladź, Milowicka 41.

SPRZEDAM auto półciężarowe na chodzie w dobrym stanie tanio 400 zł. Czeladź, Szpitalna 20.

WIŚNIE szklanki 50—100 groszy, maliny Malborough, królowa Targu 8,5 groszy, piękne byliny, róże, centyfolje okazyjnie sprzedaje Dr. Löwenstein, Zawiercie.

SIANO nawpół z koniczyną ogrodową, słodkie sprzeda Dr. Löwenstein, Zawiercie.

DRZEWKA owocowe, jabłonie, grusze wyborowych odmian tanio wyprzedaje Kaszyński, Zawiercie, Senatorska.

Otomany

materace, kozetki, tapczany. Ceny najniższe. Sosnowiec, 1 Maja 14.

30 PRĘTÓW placu przy Rudnej w Sosnowcu sprzedam tanio. Wiadomość Sosnowiec, Pusta 32.

SPRZEDAM tanio 25 prętów na zagórskich łąkach. Wiadomość Pańska 9 m. 5.

BUDKA do sprzedania. Wiadomość w administracji „Expresu".

KINO - aparatura b. dobra „Erneman" komplet sprzedam okazyjnie. Sosnowiec Kołłątaja 11. oficyna parterowa m. 1.

CHŁODNICE, błotniki nowe używane wszelkich systemów okazyjnie sprzedam. Sosnowiec, Sienkiewicza 1-a.

DO sprzedania szafa dębowa, dwa kredensy kuchenne. Środulka, Piotrkowska 3. Łukowicz.

KOSZULĘ męską gwarantowanie dobrą i niedrogą najlepiej kupić bezpośrednio w fabryce bielizny „Tatra" ul. Piłsudskiego 18 (obok tunelu).

FORTEPIAN krótki, czarny sprzedam 400 złotych. Wiadomość Będzin, Małachowskiego 9. Kagan.

PLAC w śródmieściu 60 prętów do sprzedania. Wiadomość u gospodarza Sosnowiec. ul. Piłsudskiego 14.

SPRZEDAM maszynę do pisania w dobrym stanie, tanio. Sosnowiec, Ludwika 2, Górnicki.

WAPNO

palone, grube, wysokodajne polecają Wapienniki „BRYNICA" w Czeladzi, telefon 20.

APTECZNY Skład sprzedam w Częstochowie. Wiadomość Częstochowa, Aleja Wolności 13

PLAC w najruchliwszym punkcie Będzina sprzedam okazyjnie. Wiadomość Filja „Expresu" Będzin.

SPRZEDAM motor na 44,5 K. W. 220×380 volt, 1000 obrotów na minutę. Wiadomość tel. 709 Będzin.

PLAC sprzedam, ulica Limanowskiego. Wiadomość Dąbrowa, Konopnickiej 2 u gospodarza.

DO sprzedania nowa harmonja stoliczkowa firmy „Kupisa" Dąbrowa-Górn. kop. „Flora" Juljan Śmigielski.

SKLEP do sprzedania w dobrym punkcie. Wiadomość „Expres" Dąbrowa

SPRZEDAM maszynę Singera dobrze szyjącą. Pogoń, Długa 19 m. 9.

TREMO do sprzedania. Piaski, ul. Betonowa 16, Dydak.

SPRZEDAM tanio budkę rozbieraną 4 mtr. szeroką, 4.50 długą, wóz jednokonny i uprząż. Sosnowiec, Sucha 46.

MOTOCYKL damski w dobrym stanie zupełnie bezpieczny, sprzedam. Dąbrowa - Górn., Żeromskiego 10-b Gemborck

DO sprzedania 2 bilardy, jeden kręgiełkowy, drugi piramidkowy oraz szafa automatyczna do grania. Wiadomość Ząbkowice „Kawiarnia".

Zgubione dokumenty
po 4 grosze za 1 wyraz.

PĘGIEL WŁADYSŁAW zgubił książkę kasy chorych, wydaną w Sosnowcu.

ZGUBIONO torebkę z dowodem osobistym wydanym w Olkuszu na imię Anny Domagały. Znalazcę proszę o zwrot Sienkiewicza 19, Soja.

KULA BRONISŁAWA zgubiła książkę Kasy Chorych wydaną w Sosnowcu.

ZGUBIONO portfel zawierający patent dokument wojskowy wydaną przez szpital okręgowy w Przemyślu, upomnienia podatkowe i inne papiery na imię Szyja Fiszliński. Łaskawy znalazca zwróci za wynagrodzeniem 5 złotych. Sosnowiec, Dekierta 18 m. 30, Abram Potasz.

Nic nie zastąpi „Olla"

„OLLA" PREZERWATYWY

Nr. 1225

produkowanych na podstawie zgłoszonego w Ameryce do patentu sposobu wytwarzania.

„Siatko-Lin"

wykonuje siatki ogrodzeniowe do kortów tenisowych i ogrodów. Siatki do okien i drut kolczasty.

Ceny b. niskie. — — Ceny b. niskie.

Zamówienia przyjmuje się Sosnowiec — Hotel „Viktorja" pokój Nr. 18.

TARASIN IGNACY zgubił kontramarkę, wydaną przez gwarectwo Hr. Renard.

Matrymonjalne.

25-LETNI przedsiębiorczy kawaler poszukuję wspólniczki z gotówką kilkuset złotych do interesu w miejscowości kuracyjnej nad morzem. Ewentualne małżeństwo niewykluczone. Zgłoszenia do administracji pod „Poważnie".

Różne

POWIERZĘ do 15 tysięcy złotych na hipotekę pierwszorzędną. Gwarancja złotych w złocie. Oferty do „Expresu" pod „15 tysięcy".

WOZOWNIA do wynajęcia. Sosnowiec, Małachowskiego 22.

GŁUCHOTA, szum, cieknięcie uszów uleczalne. Żądajcie bezpłatnej pouczającej broszury. Adres: Eufonja Liszki.

B. FELCZER szpitala skórno- wenerycznego św. Łazarza w Warszawie H. Rudziński. Dąbrowa - Górnicza, Kościuszki 2. Godziny 19 — 20.

ZAGINĄŁ wilczur żółty. Zawiadomić Dąbrowa, Limanowskiego 29.

PODAJEMY do wiadomości P. T. kupców m. Sosnowca i okolicy, że uruchomioną została z dniem 15 marca hurtownia towarów kolonjalno - spożywczych pod firmą „Hurtownia Chrześcijańska Odrodzenie" spółdzielnia z ogr. odpow. w Sosnowcu przy ul. Targowej Nr. 1 pod kierownictwem p. A. Adamkiewicza. Z poważaniem Zarząd.

SUNNY - MOP płyn — rękawice — szczotki do pol(tu)rowania mebli i podłóg polecamy przez Związek Pań Domu sprzedaż Skład Apteczny M. Jagiełłowicz, Sosnowiec, 3-go Maja 7.

Tapicer

Poleca otomany, kozetki, materace, tapczany po cenach bardzo niskich. Sosnowiec, Nowopogońska 16, Piotr Tomczyk.

ŚWIEŻE nasiona warzywne i pastewne poleca skład apteczny M. Piaskowski, Zawiercie, ul. Piłsudskiego 5.

ZAWIADAMIAMY, że Biuro Próśb „Norma" Bolesława Wylona, Sosnowiec, Warszawska 12, referuje (pisze) i załatwia wszelkie sprawy sądowe — wekslowe, karne, cywilne, emerytalne, wypadkowe w Zakładzie Ubezpieczeń, skarbowe i różne. Udzielamy informacji.

DETEKTYWI „ARGUS", Katowice, Plebiscytowa 4 Wywiady, obserwacje, sprawy rozwodowe, śledztwa kradzieży, intryg, fałszerstw, ściąganie wierzytelności. **KONFIDENCI, KONFIDENTKI** poszukiwane wszędzie!

PRZYPOMINAM, że biuro „Rekord" załatwie wszelkie należności długów i przyjmuje tłumaczenie i przepisywanie języków francuskiego, rosyjskiego rumuńskiego, czechosłowackiego i jugosłowiańskiego. Dąbrowa Górnicza, ulica Kościuszki 7.

Budki

do wózków dziecinnych pokrywam ceratą. Sosnowiec, 1 Maja 14.

BACZNOŚĆ Rowerzyści naprawiam rowery, lakieruje, luduje. Sosnowiec, ul. Dęblińska 8. Borgała.

Pod gwarancją

usuwa piegi, pryszcze, plamy i t. p. krem i mydło „Lusia". Poleca Nowoczesny Skład Apteczny, Sosnowiec, Staropogońska 2.

CHRZEŚCIJAŃSKI Zakład Zegarmistrzowski precyzyjno mechaniczny Włodzimierz Niepoń. b. pracownik firm warszawskich i krakowskich. Sosnowiec, ul. Czysta 7. Wykonywuje wszelkiego rodzaju reperacje zegarków kieszonkowych, Chronometrów. Repetierów, sztoperów, antyków, zegarków kontrolnych, tachometrów, Numeratorów różnego rodzaju, dorabianie części precyzyjnych do wszelkiego rodzaju maszyn według rysunków lub wzorów. Ładowanie akumulatorów. Wykonanie solidne. Gwarancja trzechletnia.

Drukowano farbą rotacyjną fabryki farb drukarskich „Pigment" Sp. Akc. w Warszawie

Wydawca: Helena Monsiorska. Druk. Expres Zagłębia" Sosnowiec. Teatralna 1. tel. 4-94. Redaktor odp.: Józef Oskólski.